

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

15 iulie 2014

FPD nr. 12

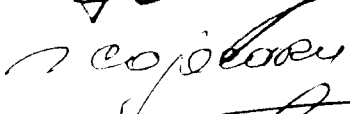
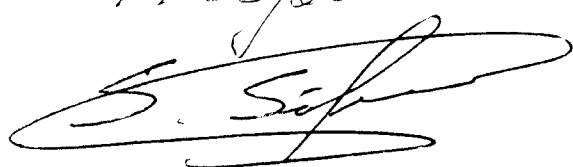
Biroului Permanent al Parlamentului

În conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă:

Proiectul de lege – 9 file;

Nota informativă – 3 file.

A. Diacon *Deputați în Parlament*
Șt. Focșă
Vadim Cojocaru
S. Sîrbu

SECRETARIATUL BIRoului PERMANENT ALI
PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA
15.07.2014 286 14

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Luînd în considerație necesitatea ajustării legislației conexe la Legea nr.344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. Articolul 4 din Legea nr.435-XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.29–31, art.91), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„Autoritățile din unitatea administrativ teritorială Găgăuzia exercită, în mod corespunzător, atribuțiile stabilite pentru autoritățile publice locale de nivelul al doilea, precum și atribuțiile date în competența UTA Găgăuzia prin Legea nr.344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei”.

Art.II. Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32–35, art.116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1:

din noțiunea „autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea” sintagma „unității teritoriale autonome cu statut juridic special” se va exclude;

după noțiunea „autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „autorități ale administrației publice locale de nivel special – totalitatea autorităților publice, care sînt instituite și funcționează pe teritoriul UTA Găgăuzia, pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației acesteia.”

2. La articolul 2 alineatul (2) și (3) se expun într-o redacție nouă cu următorul cuprins:

„(2) În unitatea teritorială autonomă Găgăuzia prevederile prezentei legi se aplică autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, precum și autorităților unității teritorial autonome Găgăuzia în partea ce ține de executarea atribuțiilor stabilite pentru autoritățile locale de nivelul al doilea”.

(3) Atribuțiile speciale a unității teritorial autonome Găgăuzia se reglementează prin Legea nr.344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei.”

3. Articolul 5 se completează cu alineat (4) cu următorul cuprins:

„Autoritățile administrației publice locale de nivel special, realizează autonomia specială în condițiile stabilite de art.109 și 111 din Constituție, de prezenta lege și de Legea nr.344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei.”

4. La Articolul 6:

alineatul (3) după cuvintele „de nivelul al doilea” se introduc cuvintele „și autoritățile ale administrației publice locale de nivel special”;

alineatul (6) se exclude.

5. Legea se completează cu un articol 63¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 63¹. Controlul administrativ al activității autorităților din UTA Găgăuzia

(1) Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale din UTA Găgăuzia se exercită în condițiile generale stabilite de prezenta lege.

(2) Controlul legalității și controlul oportunității activității Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului și a Comitetului executiv al Găgăuziei se exercită de către Guvern, în condițiile stabilite de către acesta”.

Art.III. Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.16, art.53), cu modificările ulterioare, se completează și se modifică după cum urmează:

1. Art. 4:

- la alineatul (1) sintagma ”raioane, orașe și sate” se substituie cu sintagma ” sate, orașe, raioane și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia”

- alineatul (3) va avea următorul conținut:

(3) Statutul special al unității teritoriale autonome Găgăuzia se stabilește potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova și Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei.”

- se completează cu alineatul (3¹) cu următorul conținut:

(3¹) Localităților din stînga Nistrului le pot fi atribuite forme și condiții speciale de autonomie în conformitate cu statutul special adoptat prin lege organică”.

- alineatul (4) se expune în următoarea redacție:

”Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se efectuează pe următoarele niveluri: satele (comunele), sectoarele și orașele (municipiile) constituie nivelul întâi, raioanele, municipiul Chișinău și municipiul Bălți constituie nivelul al doilea și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia constituie nivel special.”

2. Legea se completează cu un articol 10¹ cu următorul conținut:

Articolul 10¹. "(1) Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special care, fiind o formă de autodeterminare a găgăuzilor, este parte integrantă și inalienabilă a Republicii Moldova și soluționează de sine stătător, în limitele competenței sale, potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova, în interesul întregii populații, problemele dezvoltării politice, economice și culturale".

(2) În scopul facilitării coordonării activității consiliilor satești și orășenești, Adunarea Populară decide asupra instituirii la nivel teritorial, a unor sectoare (raioane) subordonate Guvernatorului Găgăuziei.

(3) Statutul sectoarelor se stabilește de Adunarea Populară."

Art.IV. Articolul 2 din Legea cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova, nr.1123-XII din 30.07.1992 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.161, art.1248), cu modificările ulterioare, se completează în final cu textul:

"În unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, Adunarea Populară poate institui distincțiile și titlurile de onoare a Găgăuziei".

Art.V. Articolul 10 din Legea cu privire la asociațiile obștești, nr.837-XIII din 17 mai 1996 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.153–156 BIS), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (6) cu următorul conținut:

"Modul de înregistrare a asociațiilor obștești care activează pe teritoriul mai multor localități din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, se reglementează prin lege locală, potrivit cerințelor prezentei legi".

Art.VI. Legea voluntariatului, nr.121 din 18.06.2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.179–181, art.608), cu modificările ulterioare, se completează cu art.10/1 cu următorul cuprins:

"Articolul 10/1. Competența autorităților administrației publice ale unității teritoriale autonome Găgăuzia.

(1) Adunarea populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia:

a) în limita competenței sale, elaborează și adoptă cadrul normativ și metodologic necesar implementării prezentei legi pe teritoriul autonomiei;

b) exercită monitorizarea și evaluarea implementării documentelor de politici cu privire la voluntariat pe teritoriul autonomiei.

(2) Comitetul executiv al unității teritoriale autonome Găgăuzia cooperează cu organele centrale și locale ale administrației publice, cu organizațiile neguvernamentale din domeniu în vederea aplicării prezentei legi și realizării politicilor de stimulare și dezvoltare a voluntariatului prin implementarea activităților relevante la nivelul autonomiei.

Art.VII. La articolul 5, alineatul (2) din Legea cu privire la simbolurile publice, nr.86 din 28.07.2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.164–165, art.478), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

propoziția "Simbolurile teritoriale ale unităților teritoriale autonome cu statut special se aprobă prin hotărâri ale autorităților reprezentative și deliberative ale acestora după avizarea lor de Comisia Națională de Heraldică." se substituie cu propoziția "Simbolurile unității teritorial autonome Găgăuzia se aprobă de Adunarea Populară prin lege locală după avizarea lor de Comisia Națională de Heraldică."

Art.VIII. Legea nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.208–210, art.783), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 se va expune într-o redacție nouă cu următorul conținut:

„În sensul prezentei legi, act normativ este actul juridic, emis de Guvern, de alte autorități ale administrației publice centrale și locale, inclusiv de autoritățile unității teritoriale autonome Găgăuzia în temeiul normelor constituționale și legale, care stabilește reguli obligatorii de aplicare repetată la un număr nedeterminat de situații identice.”

2. Articolul 9 alineatul (2) și (3) după cuvântul „locale” se va completa cu sintagma „precum și actele autorităților unității teritoriale autonome Găgăuzia”.

3. Articolul 10:

litera c) se va expune într-o redacție nouă cu următorul conținut:

„c) actele normative ale autorităților unității teritoriale autonome Găgăuzia;”
articolul se va completa cu o nouă literă d) cu următorul text:

„d) actele normative ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul doi.”

4. Articolul 13 se va completa cu un nou alineat (5) cu următorul conținut:

„(5) Actele normative ale autorităților unității teritoriale autonome Găgăuzia se emit întru executarea prevederilor Legii nr.344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei și a altor acte normative.”

Art.IX. Articolul 40 din Legea nr.294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.55–56, art.155), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

alineatul (5) se expune într-o redacție nouă cu următorul conținut: „(5) Drept urmare a rezultatelor concursului, Procurorul Găgăuziei este numit în funcție de către Procurorul General al Republicii Moldova după consultarea Adunării Populare și este din oficiu membru al colegiului Procuraturii Generale a Republicii Moldova.”

articolul se completează cu un nou alineat (5¹) cu următorul conținut:

„(5¹) Drept urmare a rezultatelor concursului Procurorii ierarhic inferiori ai Găgăuziei sînt numiți de către Procurorul General al Republicii Moldova, după consultarea Procurorului Găgăuziei și a Adunării Populare a Găgăuziei.”

Art.X. – Articolul 9 din Legea nr.806-XII din 12 decembrie 1991 cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne, cu modificările ulterioare, se completează cu litera d¹) cu următorul conținut:

„d¹) la propunerea Guvernatorului Găgăuziei, numește și eliberează din funcție comandantul subunității trupelor de carabinieri din Găgăuzia.”

Art. XI. – Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.131-133, art.1018), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 4 după alineatul 1 se introduce un nou alineat, care devine alineatul 2, cu următorul cuprins:

“Din componența Guvernului face parte, de asemenea, Guvernatorul Găgăuziei.”

2. Legea se completează cu un nou articol 29² cu următorul conținut:

“**Articolul 29².** Guvernatorul Găgăuziei

Guvernatorul Găgăuziei, în calitate de autoritate reprezentativă a populației unității teritoriale autonome Găgăuzia și executivă a Adunării Populare a Găgăuziei, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, are calitatea de membru al Guvernului.

Guvernatorul Găgăuziei este confirmat în funcția de membru al Guvernului Republicii Moldova printr-un decret al Președintelui Republicii Moldova.

Guvernatorul Găgăuziei promovează și asigură realizarea politicilor Guvernului pe teritoriul unității teritoriale autonome Găgăuzia. În calitate de membru al Guvernului, Guvernatorul se subordonează Primului ministru.

Guvernatorul Găgăuziei exercită conducerea activității autorităților administrației publice și poartă răspundere pentru exercitarea atribuțiilor cu care este investit prin lege.

Guvernatorul Găgăuziei în calitate sa de membru al Guvernului are dreptul de inițiativă în Guvern și poate solicita dezbaterea problemelor cu care se confruntă Găgăuzia.”

Art. XII. - Legea învățămîntului nr.547-XIII din 21 iulie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.62–63, art.692), cu modificările ulterioare, se completează cu un nou articol (44¹) cu următorul conținut:

„Articolul 44¹. Competențele autorităților unității teritoriale autonome Găgăuzia:

a) asigură respectarea legislației în domeniul educației în teritoriu;

b) asigură implementarea standardelor educaționale de stat și controlează realizarea lor;

c) participă la elaborarea și promovarea politicii de stat în problemele copiilor și tineretului;

d) creează organele locale de specialitate în domeniul învățământului, în formă organizatorică de subdiviziuni interioare;

e) stabilesc titulatura, structura și regulamentele de funcționare ale organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, în baza structurii-tip și a regulamentului-tip, aprobate de Guvern;

f) organizează și coordonează activitatea de elaborare, în limba găgăuză, a programelor și planurilor de învățământ, a manualelor și altor materiale didactice pentru învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal;

g) pot stabili componenta locală a curriculumului pentru instituțiile din subordine, din cota disciplinelor opționale, cu o pondere de cel mult 5% - în învățământul primar și gimnazial și cel mult 10% în învățământul liceal;

h) asigură dezvoltarea utilizării limbii găgăuze și a limbii de stat, funcționarea altor limbi vorbite pe teritoriul UTA Găgăuzia, în corespundere cu programele naționale;

i) pot contribui la finanțarea și dezvoltarea bazei materiale a instituțiilor de învățământ din raza UTA Găgăuzia;

j) elaborează strategia și dirijează executarea planurilor de dezvoltare continuă a bazei tehnico-materiale a tuturor tipurilor de instituții de instruire și educație de pe teritoriul UTA Găgăuzia.”

Art.XIII. Legea culturii, nr.413-XIV din 27.05.99 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.83–86, art.401), cu modificările ulterioare se completează cu art.5¹ cu următorul cuprins:

”Articolul 5¹. Competența Adunării Populare al unității teritorial autonome Găgăuzia.

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, Adunarea Populară a Găgăuziei adoptă legi locale, pentru asigurarea dezvoltării libere a culturii în unitatea teritorial autonomă Găgăuzia și pentru a contribui la dezvoltarea culturii, tradițiilor și a obiceiurilor Găgăuzilor.”

Art.XIV. Articolul 2 din Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești nr.3465-XI din 01.09.89 se completează cu următorul text:

”Pe teritoriul autonomiei, în limita competențelor legale și în corespundere cu programele naționale, autoritățile publice a unității teritorial autonome Găgăuzia vor întreprinde toate acțiunile legale pentru a asigura dezvoltarea utilizării limbii găgăuze și a limbii de stat, precum și pentru funcționarea altor limbi vorbite.”

Art.XV. Legea privind ocrotirea monumentelor, nr.1530-XII din 22.06.1993 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.15–17, art.23), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Alineatul (2) al articolul 7 după sintagma "de Parlament," se completează cu sintagma "de Adunarea Populară a Găgăuziei".

2. Alineatul (3) al articolul 7 după sintagma "de Guvern," se completează cu sintagma "de Guvernatorul Găgăuziei".

3. Art.7 se completează cu alineatul 3¹ cu următorul conținut: "(3¹) Adunarea Populară a Găgăuziei dispune de monumentele de stat sub formă de bunuri imobile, iar Guvernatorul Găgăuziei dispune de monumentele de stat sub formă de bunuri mobile care se află pe teritoriul unității teritorial autonome Găgăuzia."

Art.XVI. Articolul 21 din Legea muzeelor, nr.1596-XV din 27.12.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.23–24, art.81), cu modificările ulterioare, se completează cu următorul text:

după sintagma "centrale și locale" se completează cu sintagma " , din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia".

Art.XVII. Articolul 15 alineatul 1 din Legea cu privire la biblioteci, nr.286-XIII din 16.11.94 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.14–17, art.47), cu modificările ulterioare se completează cu următorul text:

după sintagma "autoritățile administrației publice locale" se completează cu sintagma "inclusiv autoritățile administrației din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, ".

Art.XVIII. Legea privind meșteșugurile artistice populare, nr.135-XV din 20.03.2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.84–86, art.390), cu modificările ulterioare se completează cu art.9/1 cu următorul cuprins:

"Articolul 9/1. Competențele autorităților administrației publice din unitatea teritorial autonomă Găgăuzia

Autoritățile administrației publice din unitatea teritorial autonomă Găgăuzia:

a) aprobă programele autonomiei de susținere și dezvoltare a meșteșugurilor artistice;

b) constituie comisii specializate, în cadrul unității teritorial autonome Găgăuzia, în scopul elaborării și implementării programelor de stat privind păstrarea și dezvoltarea meșteșugurilor artistice

c) contribuie la crearea centrelor de păstrare, dezvoltare și propagare a meșteșugurilor artistice pe teritoriul autonomei;

d) în limitele legale, întreprinde alte măsuri de susținere a meșterilor populari, a organizațiilor lor și a întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice.

e) acordă, în modul stabilit de lege, meșterilor populari, organizațiilor lor și întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice facilități fiscale și de altă natură;

f) atribuie în folosință, în mod prioritar, meșterilor populari, organizațiilor lor și întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice terenuri din fondul de rezervă al unității teritorial autonome Găgăuzia, în condițiile legii;

g) oferă, în mod prioritar, meșterilor populari, organizațiilor lor și întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice, pentru vânzare sau închiriere, bunuri imobile din proprietatea unității teritorial autonome Găgăuzia;

h) acordă meșterilor populari, organizațiilor lor și întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice facilități privind asigurarea cu materii prime, materiale, piese de schimb, utilaje și mijloace de transport;

i) asigură selectarea persoanelor pentru cursurile de pregătire profesională în domeniul meșteșugurilor artistice;

j) contribuie la crearea centrelor de păstrare, dezvoltare și propagare a meșteșugurilor artistice;

k) sprijină întreprinderile și secțiile persoanelor cu dizabilități ce produc obiecte de artizanat;

l) stimulează deschiderea unor unități specializate în comercializarea obiectelor de artizanat;

m) întreprind alte măsuri de păstrare și dezvoltare a meșteșugurilor artistice.”

Art.XIX. – art.71 din Codul funciar nr.828-XII din 25 decembrie 1991 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.107, art.817), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul trei cu următorul conținut:

„Schimbarea destinației terenurilor agricole aflate în proprietatea unității teritoriale autonome Găgăuzia se efectuează prin hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei”

Art.XX. Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, nr.835-XIII din 17.05.96 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.1–2, art.2), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Art.7 litera b), după sintagma ”– planul de amenajare a teritoriului zonal” se completează cu sintagma ”– planul de amenajare a teritoriului unității teritorial autonome Găgăuzia”.

2. Art.19 se completează cu lit.b¹) cu următorul conținut:

”b¹) Adunarea Populară

- pentru elaborarea și aprobarea planurilor de amenajare a teritoriului unității teritorial autonome Găgăuzia”

3. În anexă:

- la compartimentul Planul de amenajare a teritoriului după poziția ”zonal” se completează cu poziția ”al unității teritorial autonome Găgăuzia”

Categorii de documentații	Avizează	Emit avize generale	Aprobă
al Unității teritorial autonome Găgăuzia	Organele centrale interesate	Departamentul Arhitecturii și Construcțiilor	Adunarea Populară a UTA Găgăuzia

- la compartimentul Planul urbanistic de detaliu, la prima poziție, rubrica aprobă, după cuvintele "consiliul raional" se completează cu cuvintele "după caz Adunarea Populară a Găgăuziei"

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prin Legea nr.344/2003, Constituția RM a fost amendată cu art. 111 care prevede regulile generale de organizare și funcționare a unității teritoriale- autonome Găgăuzia. Grație faptului că normele constituționale se bucură de supremație evident, că reglementările normative ale legislației conexe trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale.

În opinia reprezentanților UTA Găgăuzia una din problemele funcționării autonomiei Găgăuze provine din lipsa adaptării legislației Republicii Moldova la Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei, lipsa capacităților Găgăuziei de a utiliza mecanismele existente și unele din competențele sale. Legislația conexasă adoptată ulterior a neglijat statutul special al UTA Găgăuzia și nu a verificat corespunzător prevederile constituționale ce țin de statutul și atribuțiile Găgăuziei.

Din aceste considerente, prin Dispoziția Președintelui Parlamentului Republicii Moldova DDP/C nr.9 din 13 martie 2014 a fost creat Grupul de lucru pentru analiza problemelor ce în de executarea prevederilor constituționale referitoare la statutul unității teritoriale autonome Găgăuzia.

În urma analizei efectuate grupul de lucru propune ajustări în legislația conexasă la prevederile Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei. Prin proiectul de lege se propune distingerea Găgăuziei ca un nivel clar al administrației publice în cadrul legislației naționale privind structura teritorial-administrativă a RM. Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală se propune de a fi completată cu o noțiune nouă "autorități ale administrației publice locale de nivel special". Astfel, potrivit proiectului de lege, sub autorități ale administrației publice locale de nivel special se subînțelege totalitatea autorităților publice, care sunt instituite și funcționează pe teritoriul UTAG, pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației acesteia. La fel, prin completarea Legii privind administrația publică locală este prevăzut că controlul legalității și controlul oportunității activității Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului și a Comitetului executiv al Găgăuziei se exercită de către Guvern, în condițiile stabilite de către acesta.

În prezent, potrivit art. 4 din Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, Găgăuzia este inclusă în nivelul doi al administrației publice locale. Grupul de lucru propune proiectul de lege prin care se recunoaște juridic faptul că Găgăuzia se deosebește de al doilea nivel al

administrației publice locale în Republica Moldova, avînd în componența sa și unități administrativ-teritoriale de nivelul doi (raioanele Ceadâr-Lunga, Vulcănești, Comrat). Din aceste motive, se propune atribuirea UTA Găgăuzia unui nivel special de unitatea administrativ-teritorială.

Modificările propuse la Legea nr.317/2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale prevăd concretizarea sensului și locului actelor elaborate de către autoritățile unității teritoriale autonome Găgăuzia.

În dezvoltarea reglementărilor art.21 din Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei se propune modificări la Legea cu privire la Procuratură în partea ce ține de numirea Procurorului și procurorilor inferiori ai UTAG. Se prevede numirea Procurorului UTAG de către Procurorul General al Republicii Moldova după consultarea Adunării Populare și este din oficiu membru al colegiului Procuraturii Generale a Republicii Moldova. Procurorii ierarhic inferiori al Găgăuziei sunt numiți de către Procurorul General al Republicii Moldova în rezultatul concursului, după consultarea Procurorului Găgăuziei și a Adunării Populare a Găgăuziei.

Legea nr.806/1991 cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne, a fost completată cu o normă care prevede că numirea și eliberarea din funcție a comandantului subunității trupelor de carabinieri din Găgăuzia se va efectua de către Ministrul Afacerilor Interne la propunerea Guvernatorului Găgăuziei.

Completarea propusă la Legea nr.64/1990 cu privire la Guvern, desfășoară atribuțiile Guvernatorului Găgăuziei în calitatea sa de membru al Guvernului.

În scopul dezvoltării culturii, tradițiilor, obiceiurilor, limbii, educației populației Găgăuze se propune modificarea unui șir de acte legislative, cum ar fi Legea învățămîntului nr.547/1995, Legea culturii nr.413/1999, Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești nr.3465/1989, Legea privind ocrotirea monumentelor nr.1530/1993, Legea muzeelor nr.1596/2002, Legea cu privire la biblioteci nr.286/1994, Legea privind meșteșugurile artistice populare nr.135/2003.

Astfel, potrivit Legii învățămîntului, în competențele autorităților unității teritoriale autonome Găgăuzia intră asigură implementarea standardelor educaționale de stat, elaborarea și promovarea politicii de stat în problemele copiilor și tineretului, crearea și stabilirea structurii și regulamentelor de funcționare ale organelor locale de specialitate în domeniul învățămîntului.

asigurarea dezvoltarea utilizării limbii găgăuze și a limbii de stat, funcționarea altor limbi vorbite pe teritoriul UTA Găgăuzia și altele.

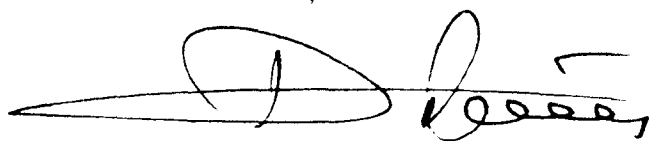
Completarea Legii culturii a stabilit competența Adunării Populare a Găgăuziei de a adopta legi locale, pentru asigurarea dezvoltării libere a culturii în unitatea teritorial autonomă Găgăuzia și pentru a contribui la dezvoltarea culturii, tradițiilor și a obiceiurilor Găgăuzilor.

În Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești s-a propus ca pe teritoriul autonomiei, autoritățile publice a unității teritorial autonome Găgăuzia vor întreprinde toate acțiunile legale pentru a asigura dezvoltarea utilizării limbii găgăuze și a limbii de stat, precum și pentru funcționarea altor limbi vorbite.

Legea privind ocrotirea monumentelor a prevăzut că Adunarea Populară a Găgăuziei dispune de monumentele de stat sub formă de bunuri imobile, iar Guvernatorul Găgăuziei dispune de monumentele de stat sub formă de bunuri mobile care se află pe teritoriul unității teritorial autonome Găgăuzia.

Modificarea efectuată la Codul funciar va permite schimbarea destinației terenurilor agricole aflate în proprietatea unității teritoriale autonome Găgăuzia să fie efectuată prin hotărîrea Adunării Populare a Găgăuziei

Întru dezvoltarea structurii urbanistice a UTAG se propune modificarea la Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr.835/1996 care prevede dreptul Adunării Populare de elaborare și aprobare planurilor de amenajare a teritoriului unității teritorial autonome Găgăuzia.

Deputați în Parlament

